

להזדרזת נתן

גליון כ"ח (שנה ג') ◊ פרשת מצורע - שבת הגדול ◊ חודש ניסן שנת תשפ"ו

תורת נתן

פנינים מספר
"להורות נתן" על התורה

זו כמה פעמים לפני חג הפסח, כי בפרשה זו חזינו גודל החיוב להיות זהיר בדיבור פה, וכמו שאמרו (עריכין טו) זאת תהיה תורת המצורע זאת תהיה תורתו של המוציא שם רע, וכפירוש רש"י כאן (יד, ז) שהנגעים באין על לשון הרע. וההתעוררות להזהר בזה הוא דוקא לפני חג הפסח, כי פסח הוא זמן תיקון הדיבור, וכמו שכתבו בספרים הקדושים [עייני פרי עץ חיים שער חג המצות פרק א'] דפסח היינו פה סח, ועל כן איכא בחג הפסח מצוות הקשורות בדיבור פה, וכגון סיפור יציאת מצרים וכנאמר (בא"ז ח) והגדת לבנך, והוא דיבור הפה, ועל זה אמרו כל המרבה לספר הרי זה משובח.

ועל כן מצינו במשנה (פסחים קטז) רבן גמליאל היה אומר כל שלא אמר שלשה דברים אלו בפסח לא יצא ידי חובתו ואלו הן פסח מצה ומרור, פסח על שום שפסח המקום על בתי אבותינו במצרים שנאמר (בא"ז י"ב כ"ז) ואמרתם זבח פסח, וכתבו התוס' שם (קטז) ואמרתם זבח פסח פירוש באמירה, שצריך לומר פסח זה שאנו אוכלין, ואיתקש מצה ומרור לפסח, וצריך לומר נמי מצה זו מרור זה עכ"ל. ולא מצינו בשאר מצוות התלויות במעשה שיצטרך דוקא אמירה, וסגי במעשה גרידא, וכן צריכה מחשבה למואן דאמר דמצוות צריכות כונה, אבל שיצטרך נוסף על המעשה גם דיבור, לא מצינו אלא בפסח שנאמר ואמרתם זבח פסח. והטעם כי פסח הוא זמן תיקון הפה, ועל כן לא סגי בקיום עשיית המצוות במעשה, אלא שצריך גם דיבור שיחא הפה סח את ענין המצווה.

ועל כן מצינו, כאשר הקב"ה שלח את משה רבינו לפרעה להוציא את ישראל ממצרים, אמר "לא איש דברים אנכי" (שמות ד' י'), והקב"ה השיבו "ויאמר ה' אלי מן שם פה לאדם וגו' הלא אנכי ה' ועתה לך ואנכי אחיה עם פיך" (שם פסוק י"א-י"ב), והיינו כי משה רבינו ידע שעל ידי יציאת מצרים יגיעו ישראל לחג הפסח, והוא תיקון הדיבור, ועל כן אמר לא איש דברים אנכי, שאין בי כח לתקן את הדיבור כי לא איש דברים אנכי, והקב"ה השיבו מי שם פה לאדם, כי כח דיבור הפה הוא מהקב"ה.

(מתוך הספר החדש להורות נתן - דרשות שבת הגדול חלק ב' - דרשה משנת תשס"ה)

הטעם שהמהרי"ל נהג שרק בליל פסח נתן את משכונות, של כלי נכרים על השולחן, ולא כל השנה

כִּי תִבְאוּ אֶל אֶרֶץ פְּנֵנוּ אֲשֶׁר אֲנִי נֹתֵן לְכֶם לְאֶחְזָה וְנִתְמִי נָעַד צִרְעַת כְּבִיב אֶרֶץ אֶחְזָהכֶם (ד, לד). פירש"י בשורה היא להם שהנגעים באים עליהם לפי שהטמינו אמוריים מטמוניות של זהב בקירות בתיהם כל ארבעים שנה שהיו ישראל במדבר וע"י הנגע נותן הבית ומוצאן.

יש להעיר מהא דבבא מציעא (כה) במצאן ככותל ישן הרי אלו שלו דתלינן שהוא מן האמוריים עיי"ש. וקשה הרי מטמוניות של האמוריים נתגלו לישראל בבואם לארץ ע"י נגעים, וא"כ כשמצאן לאחר כמה דורות ודאי שאינו מן האמוריים. וצריך לומר שאין זה מן ההכרח שימצאו מיד, ורק אם זוכין אז הם מוצאין מיד, ושנא מי שישב בבית זה לא זכה למצוא את המטמון וע"כ נשאר שם עד עתה.

ויש לפרש עוד, הדנה איתא בירושלמי (שלהי עבודה רה) דכלים של עכו"ם שורה עליהם רוח טומאה, ומהאי טעמא צריכין טבילה עיי"ש, ואיתא בדרשות חת"ס ז"ל דמהרי"ל (ספר מהרי"ל סדר ההגדה אות ד') נהג שבליל פסח נתן את משכונות של כלי נכרים על השולחן, ולא כל השנה, כיון ששורה עליהם רוח טומאה לכן לא רצה להניחם על שולחנו, אבל בליל פסח אשר אז הכה ה' כל אלהי המצרים ורוח הטומאה כברה מן העולם, אז נתן מהרי"ל הכלים של נכרים על שולחנו ולא חשש מרוח טומאה שאין לה שליטה בליל פסח שהוא ליל שמורים עיי"ש. ונמצא דכל זמן שיש מטמוניות של עכו"ם בבית ישראל הרי שורה שם רוח טומאה ועלולה להזיק לישראל, ולכן יש בזה בשורה טובה שהקב"ה מביא נגעים עליהם ועי"ז מוציאין את המטמוניות ומעבירין את רוח הטומאה מן הבית.

בפרשה זו חזינו גודל החיוב להיות זהיר בדיבור פה - ולכן תיקנו חז"ל שיקראו פרשה זו לפני פסח

וידבר ה' אל משה לאמר, זאת תהיה תורת המצורע כיום וידיברתו והובא אל תהיה. חכמינו ז"ל תקנו שיקראו פרשה

דרשה לשבת הגדול

מתוך דרשת שבת הגדול שנת תשמ"ח

הגאולה ממצרים היתה נצחית - שאין אנו משועבדים יותר ברוחניות לשום אומה לכן אומרים הלל בפסח

בש"ס מגילה (יד) פריך דאמאי אין אומרין הלל בפורים כמו שאומרים הלל בפסח, ומשני בשלמא התם הללו עבדי ה' (תהלים קי"ג א) ולא עבדי פרעה, אבל הכא עבדי ה' ולא עבדי אחשוורוש אכתי עבדי דאחשוורוש אנן עיינן שם.

וקשה דאם כן אמאי אומרים הלל בפסח, דמה בכך שאין אנו עבדי פרעה אבל אכתי עבדי דאחשוורוש אנו, ומה הרווחנו במה שיצאנו ממצרים שעדיין אנו בבלות. ברם באמת לא קשיא, דהנה גלות מצרים היתה בשתי בחינות, גלות הגוף, וכדכתיב (שמות א' י"ד) "וימררו את חייהם בעבודה קשה בחומר ובלבנים ובכל עבודה בשדה את כל עבודתם אשר עבדו בהם בפרך". והבחינה השנייה היא גלות הנפש, שהיו ישראל משוקעים בין עובדי עבודה זרה ולימודם מעשייהם הרעים, וכאמרם במכילתא (פרשת בא י"ב כ"א) ויאמר עליהם משכו וקחו כלם צאן, משכו ידכם מעבודה זרה ודבקו במצוות.

ואיתא בשם האריז"ל לפרש אמרם בהגדה "ואילו לא הוציאנו ה' א"מ מצרים הרי אנו ובנינו ובני בנינו משועבדים היינו לפרעה במצרים", ולכאורה מה הפשיטות שאם לא היינו נגאלים אז היינו משועבדים גם בני בנינו ושנא בדור שאחרי זה היו נגאלים. אך הכונה כי ישראל היו משוקעים במ"ט שערי טומאה, ואילו היו שוהין עוד רגע במצרים, כי אז היו משתקעים בחמשים שערי טומאה אשר טמנו ארץ תקומה. ועל כן הוציא הקב"ה את ישראל ממצרים בחפזון כי לא יכלו להתממה, כי לולא התממהו היו שקועים לגמרי לעד. ובזוהר הקדוש פרשת בראשית (כ"ג) איתא, וימררו את חייהם בעבודה קשה (שמות א' י"ד) בקושיא, בחומר בכל וחומר, ובלבנים בלבן הבלכתא, ובכל עבודה בשדה דא ברייתא, את כל עבודתם אשר עבדו בהם בפרך דא משנה עיינן שם. ועיין הקדמת ס' אנלי טל. והכונה שהמצרים שיעבדו את ישראל על ידי שנטלו מהם את דעת התורה ולא יכלו לטוסק בליבון מעשתא ובהלכתא. והיינו שאמרו (שמות א' י') הבה נתחכמה לו פן ירבה, רצה לומר שצד חכמה דטומאה ישעבד את כח חכמה קדושת ישראל, והיינו נתחכמה שיהיו פוגמין בבחינת החכמה של ישראל, והיינו גלות הנפש.

ולדיכתי יש ליישב מה שהקשו הקדמונים ז"ל, אמאי נתחייבו המצרים עונש של עשר מכות וטביעה בים על שעבודם את ישראל, הלא כן היתה הגזרה "ויאמר לאברהם ידוע תדע כי גר יהיה זרעך בארץ לא להם ועבדום ועינו אותם ארבע מאות שנה" (לך לך י"ג), והרמב"ם ז"ל (פ"ו מהשבוה"ה) תירץ שאף שגזר הקב"ה על המצרים לעשות רע, מכל מקום לא גזר הקב"ה על איש פלוני שהוא יעשה רע וכל אחד ואחד מאותן המצרים את ישראל אילו לא רצה להרע היה הרשות בידו, שלא גזר על איש ידוע אלא הווינו שסוף רעו עתיד להשתעבד בארץ לא להם.

והראב"ד השיג על זה, וכתב דמכל מקום מה איכא טענה על המצרים, כיון שאם לא היו מריעים לא היו מתקיימת גזרת הבורא. ותירץ כי המצרים היו רשעים בלאו הכי והיואים למכות ההם, ואילו שמעו למשה בתחלתה שלח את ישראל לא היו לוקים, אבל דזונו של פרעה וזבוחו את הבורא לפני שלוחו גרם לו. ועוד תירץ כי הבורא אמר וענו אותם והם עבדו בהם בפרך והמיתו מהם וטבעו מהם. וכעין זה כתב הרמב"ן (לך לך י"ג) כי המצרים הוסיפו להרע כי השליכו בניהם לים וימרו את חייהם וחשבו למחות את שמם עיני שם באריכות. אולם לדרכנו יש לומר, כי הקב"ה גזר על ישראל רק גלות ושיעבוד הגוף אבל לא שיעבוד הנפש, ומה ששיעבדו את נפש ישראל ולימודם הרע לעבד עבודה זרה ולבטל מצוה מילה, כל זה עשו רק מורעתם, ועל זה נתחייבו עונש, כי קשה המחטיא יותר מההורגו (רש"י פרשת כי תצא כ"ג ט').

והנה על ידי שהוסיפו לענות גם בגלות הנפש, על ידי זה נענשו המצרים גם מה שענינו בגלות הגוף, ואף על פי שגלות הגוף היתה בדרך גזרה, והוא על דרך שכתב מהרי"ל מפראג בהא דאמרו (שבת פח) מכאן מזהר רבה לאורייתא, ואף על פי כן הדר קבלוה בימי

יפה נדרשת

לא יאכל אדם עד שתחשך, ואפילו עני שבישראל לא יאכל עד שיסב, ולא יפחתו לו מארבע כסות ואפילו מן התמחוי, וחזינו שהתחלת לימוד עניני סדר ליל פסח הוא ליתן לעניים שגם הם יוכלו להסיב דרך חירות ואחר כך כשוזכין ומגיעין לליל התקדש חג בליל פסח ומתחילין את הסדר, הנה המימרא הראשונה היא, הא לחמא עניא דאכלו אבהנתא בארעא דמצרים כל דכפין ייתי וייכול כל דצריך ייתי ויפסח, הנה הדבר הראשון הוא שמזמנים את העניים לבוא לסעודה. ולאורה תקשי, דמה מהני מה שאומר בביתו כל דכפין ייתי וייכול, הלא העניים שברחוה אינם שומעים איך שהעל בית מזמנים לסעודה. אולם משום כך תקנו חכמים שכל איש מישראל יאמר כן בתחלת ההגדה, כדי שידעו העניים שכל אחד מוזמן להכניס את הנצרכים לביתו. אולם כדי שלא יצטרכו העניים להתמחן עד ליל פסח כדי שזמינו אותם, לכן צריכין ליתן קמחא דפסחא קודם הפסח, כדי שגם העניים יוכלו להכין לעצמם את סדר ליל פסח בעוד זמן.

ובתב הגי' שלמה קלוגר ז"ל בחכמת שלמה, דמי שלא נתן קמחא דפסחא אין יכול לומר כל דכפין ייתי וייכול והוא כדובר שקרים ח"ו, על כן חייב כל אחד ליתן נתניה שיש בו ממש לנצרכים ולא רק לצאת ידי חובה בעלמא, ומכל שכן בעלי משפחות גדולות, כדי שכל איש מישראל יריגש עצמו בליל פסח כבן חורין.

(מתוך הספר החדש להורות נתן - דרשות שבת הגדול חלק ב' - דרשה משנת תשס"ה)

חז"ל בתחלת כל סוגיא או הלכתא של פסח הזכירו נתינת קמחא דפסחא לעניים ומכאן גודל חשיבותו

ההלכה הראשונה שכתב הרמ"א בהלכות פסח ומנהג לקנות חטים לחלקן לעניים לצורך פסח, וכל מי שדר בעיר י"ב חודש צריך ליתן לזה עכ"ל. וחזינו דאף על גב דבהלכות פסח יש הלכות רבות מאוד וחמורות מאוד, דיני ביעור חמץ, ומצות אכילת מצה, וסיפור יציאת מצרים, אף על פי כן התחיל הרמ"א לכתוב דוקא את ההלכה שהוא מנהג ומקורה בירושלמי (בבא בתרא פ"א י"ב חודש החיטין דפסחא בין לישא בין ליתן, להראות שאי אפשר לקיים מצוות הפסח אלא אחר שכבר דאגו שגם העניים יוכלו לקיים מצוה זו, ונתנית קמחא דפסחא הוא היסוד לכל הלכות פסח.

וגם בתורה חזינו שנרמזו שענין הפסח מתחיל בנתינת הנצרכים כדי שכולם יוכלו להגות את הפסח כהלכתו, וכנאמר (פרשת בא י"ב ד') דברו אל כל עדת ישראל לאמור בעשור לחודש הזה ויקחו להם איש שה לבית אבות שה לבית, ואם ימעת הבית מהיות משה, ולקח הוא ושכנו הקרוב אל ביתו במכסת נפשות, איש לפי אכלו תכוסו, והרמז בזה, שאם יהיה עני שאין ביכולתו ליקח שה לפסח, חייבים שכניו לדאוג שיהיה לו קרבן פסח, איש לפי אכלו תכוסו שצריך להכין קרבן פסח לכל איש מישראל. וכמו כן מי שבא ללמוד במסכת פסחים דיני סדר ליל פסח בפרק ערבי פסחים [צטט:] הנה המשנה הראשונה הוא ערבי פסחים סמוך למנחה

חזק נתן

עניני הלכה
משולחני טול דבינו ז"ע

כמה מפסקי הלכות שאמרו רבינו בדרשת שבת הגדולה שנת תשס"ו שחל חג הפסח ביום ג' כמו שנה זו

(מתוך הספר החדש דרשות שבת הגדולה ח"ב)

א) אור לארבעה עשר בודקין את החמץ לאור היר, ולא יתחיל בשום מלאכה אחרת עד שיבדוק, ואם יש חדר שמשכירין לעכ"ם לא יתחילו לברך ולבדוק שם, דלהרבה פוסקים מקום זה פטור מבדיקה, אלא יתחיל לבדוק בחדר שאין משכירין לעכ"ם.

ב) כלי שיש בו חלודה או סדקין או נקבים וגומות אי אפשר להכשיר על ידי הגעלה דשמא יש שם חמץ. כמו כן קשה להגעיל מיחם של מים חמין לשבת כי יש בו סדקים וגומות, ומלבד שיש בפנים אבן מים (ואסעו שטיין) דלכאורה אינו מועיל שם הגעלה, דיתכן דדינו ככלי חרס.

ג) גם אם לאכול שום מאכל בפסח אלא אם יש עליו הכשר מוסמן, והיום יש כל מני מאכלים ומשקאות ואין זו מדת חסידות להכליל הכל, ואף אם יש עליו הכשר מוסמן, והלא הרבה ישראל נוהגין שאין מתערבים עם אחרים בפסח, מכל שכן שאין מדת חסידות לאכול מה שמייצרין בבתי חרושת.

ד) שניים תותבות יש להגעיל בכלי שני, וכ"ד שעות לפני ההגעלה לא יאכלו בהן חמץ ורחיץ (וחמץ שאינו רותח מותר לאכול בו).

ה) בשנה זו זמן אכילת חמץ בערב פסח הוא עד

שעה עשר וחמש מינוטין בבוקר, וסוף זמן שריפת חמץ הוא עד שעה אחד עשרה ועשרים ושלוש מינוטין לפני צהריים.

ו) כזית מצה חייבין לאכול עד חצות, ובשנה זו הוא שתיים עשרה וארבעים ושתיים מינוטין בלילה. ולענין אכילת אפיקומן אם קשה לאכול קודם חצות, שצריך לספר יציאת מצרים לילדים, יש עצה טובה מהגאון אבני נזר ז"ל שיאכל כזית מצה לשם אפיקומן קודם חצות על תנאי, שאם ההלכה היא שצריך לאכול קודם חצות אז יאזן זה אפיקומן, ויפסיק מלאכול עד אחר חצות, ואחר חצות יוכל לאכול שוב ויגמור סעודתו, דהא דאסור לאכול אחר אפיקומן כדי שישאר מצה חצות בפיו היינו רק כל זמן שיש מצוה לאכול מצה היינו עד חצות, ובגמור הסעודה אוכל עוד פעם אפיקומן שנית.

ז) לכתחלה יש לאכול בליל פסח שני כזיתים מצה. והזית היא כחצי ביצה, נמצא דשני כזיתים היא כביצה שלימה. ויש פוסקים דהאידינא נתקטנו הביצים, ולכן שני כזיתים הם כשני ביצים שלימות. ויש לאכול המצה כזית בכדי אכילת פרס, שהוא משיעור שני מינוטין עד ט' מינוטין. ובשם החתם סופר איתא שמתחלה לעס את כל הכזית מצה והניחה בפיו בלחי השמאלי, ואחר שמור ללעוס הרבה בלע הכל בבת אחת.

ח) שיעור רביעיית ארבע כוסות, לקצת שיטות פ"ו גרם (כמנין כוס) ולקצת שיטות ק"ג גרם (כמנין כוס הגון) ולדעת החתם סופר נראה ששיעורו קרוב לשני מאות גרם (כמנין "כוס הגון מאד" בגימטריא קצ"ה).

ט) גם נשים חייבות בכל המצוות של ליל פסח,

היכלת המושלמת לחג הפסח
התפעו אור חדש
מתוך דרשות הרבנים

לשבת הגדולה

של מן שד התורה
נדר והתורה באין הגאונים
הינתן געשטעעטנער זעקל
במלכות - בצלמול - בדרוש - באגוד

הופיע הכרך השני

ההושלמה סדרת
ספרי הדרשות
"להורות נתן - שבת הגדולה"

למעלה מ-1200 עמודים
עריכת מכתות עם הספדו כבוד פ'
כל דרשה מכלולה:
מקור המ"ח פסיקא יימא
הכלל לשיעור בדיקת חמץ
דרוש ומגדו מעניני חמץ
המצות הענינים - לחלק על המצוות

ונכון ענינים מרתנים ומפתחות מרתנים

י"ל עיי מכוון
"להורות נתן"
המחבר הראשית בישראל: הפנת הספר
חנות ראשית: אורייתא רח' ירושלים 22 ב"ב
בארצות רשת מניחין ג'ג'ג'ג'
באירופה: מסורת - מוכר ספרים

המשך "דרשת שבת הגדולה"

אחשוורוש דכתיב (אסתר ט' כ"ז) קימו וקבלו היהודים קימו מה שקבלו כבר, ופירש מהר"ל על פי דקיימאון לן בש"ס בבא בתרא (פ'): דמי שהקיפו לו שדותיו בשלשה רוחות דאינו חייב לשלם, אבל אם הוא הוסיף להקיף את הרוח הרביעית דאז מגלגלין עליו את הכל דגלי דעתיה דניחא ליה. והכי נמי בזה שהוסיפו ישראל לקבל עליהן מצוה חטאת של מגילה, בזה גילו דעתם שכל המצוות ניחא להו והיינו קימו מה שקבלו כבר עכ"ל. והכי נמי כמה שהמצוות הוסיפו לענות את ישראל גם בנפש, בזה הוכיחו שלא עינו את ישראל בגלל מצוות ה' אלא מצד רשעותם, ועל כן הם נעשים גם על העניני הגופני ואף שזה היה מצד הגזירה.

והנה כשיצאו ישראל ממצרים, אף על גב שחזרו לגלויות אחרות, מכל מקום גאולת הנפש היתה גאולה שלימה, כי זכינו לקבל את התורה ולקיים את המצוות, ואף שחזרו ונשתעבדו בחומר ובבלנים בגלות בבל ויון ואדום, אבל התורה נשארה בדיני לעולם. כי בשאר הגלויות נשתעבדו ישראל לאומות רק בגשמיות ולא בנפשיותיהם.

ועל פי זה מיושב מה שאנו אומרים הלל בפסח מה שאין כן בפורים שאין אומרים הלל, דהנה בפורים היתה הגזירה על הגופים שהמון הרשע רצה להשמיד ולהרוג ולאבד את ישראל, וכשהקב"ה ריחם עליהם ונעשה שם וצולו, הרי נצלו גופיהם. ועל כן אין לומר הלל ונעשה שם וגאולה נצחית, שהרי אכתי עבדי דאחשוורוש אנו, וגופינו חזרו להיות בגלות ושיעבוד אצל האומות, ונמצא דגאולה זו אינה שלימה. מה שאין כן הלל של גאולת מצרים הוא על ששנו עבדי ה' ולא עבדי פרהע שהוה שיעבוד רוחני, והנה גאולה זו ממצרים היא גאולה נצחית שאין אנו יותר משועבדים ברוחניות לשום אומה ולשון, ועל כן אומרים הלל בפסח בדין שהרי גאולה זו היא נצחית ושלימה.

ועל פי זה יובן מה שמצינו בפסח ענין שלא מצינו בו בשאר מצוות, והוא מה שנאמר בקרבן פסח (בא"י"ב מ"א) "כל בן בכר לא יאכל בו", ופירש רש"י שנתנכרו מעשיו לאביו שבשמים ואחד נכרי ואחד ישראל מומר במשמע. וצריך ביאור, אמאי אסרה תורה למי שנתנכרו מעשיו לאביו שבשמים לאכול את הפסח, הלא אכילת פסח מצוה היא, ומי שאינו מביא פסח נתייב כרת, ואם כן אם המומר רוצה לקיים על כל פנים מצוות הפסח אמאי לא יאכל בו, הלא מוטב שיקיים

על כל פנים מצוה זו. אולם להורות בא, כי עיקר מעלת יציאת מצרים היא הגאולה הרוחנית, מה שיצאנו מתחת טומאת מצרים ומעשיהם הרעים. והנה מומר זה עדיין דבוק במעשי מצרים הרעים, שהרי עושה מעשה מצרים ועובד עבודה זרה ומחלל שבת ואוכל נבלות וטרפות. ונמצא שהוא אינו רוצה לאכול את הפסח לאות על הגאולה הרוחנית, שהרי הוא אינו מקיים את התורה ואין לו רוחניות כלל, אלא שהוא חוגג את הפסח בגלל הגאולה הגשמית, שאינו צריך לעבוד עבודת הפרך והוא בן חורין ועבדא בהפקירא ניחא ליה. ונמצא שהוא מחלל כל ענין חגיגת הפסח אשר כל עיקר כונתו הוא חירות הנפש מן היצר הרע. ועל כן אסרה התורה על המומר לאכול את הפסח, כי אם נרשה לו לאכול יחשבו שגם גאולת הגוף יש לה חשיבות אף בלי גאולת הנפש, ועל ידי שאסרה תורה לחומר הפסח את הפסח, בזה הראנו שהעיקר הוא גאולת הנפש, ומה שאנו מבקשים גאולת הגוף, תכליתה שנוכל לעבוד את הש"ת בתכלית השלימות.

והיינו דאמרו (הריות י') מאי דכתיב (הושע י"ד י') כי ישרים דרכי ה' וצדיקים ילכו בהם ופושעים יכשלו בהם, מושל לשני בני אדם שצלו פסחיהם אחד אכלו לשום מצוה ואחד אכלו לשום אכילה גסה, זה שאכלו לשום מצוה צדיקים ילכו בהם, זה שאכלו לשום אכילה גסה ופושעים יכשלו בהם. וצריך ביאור דדוק בקרבן פסח מצינו שאמרו שפושעים יכשלו בהם. אך הכונה, דהאכל פסח זכר לגאולה הרוחנית אין אכילתו בגדר אכילה גסה אלא אכילת קודש, שהרי כל תכלית אכילתו הוא זכר לגאולה הרוחנית של הנפש, והרשע שאוכל רק לשם גאולה גשמית הנה אכילתו היא אכילה גסה שאוכל לשם גסות הגוף שאין רצונו בגאולת הרוחנית, ועל כן דוקא באכילת פסח המורה על הגאולה היא שניכר בו מכשול של הרשע, דבשאר מצוות אין הרשע עושה את המצוה כלל, אבל בפסח גם הרשע אוכלו לשם חירות אבל אינו אוכלו בכונה נכונה, שכונתו רק לגסות האכילה, והיינו לזכר הגאולה הגשמית, ועל זה אמרו, דאף על גב דבין הצדיק ובין הרשע שניהם עושים מעשה אחד שאוכלין את הפסח, מכל מקום אין דומים זה לזה, דהצדיק אוכל לשם שמים הרי הוא צדיקים ילכו בהם בדרך ה', ופושעים יכשלו בהם באותו מעשה עצמו.

(מתוך הספר החדש להורות נתן - דרשות שבת הגדולה חלק ב')

דבר בעתו

לחם עוני - על ידי אכילת מצה נענים מן השמים על כל התפילות שישאר מתפללים

ידוע כי פסח הוא זמן תיקון הדיבור, וכמו שכתבו בספרים הקדושים [עיין פרי עץ חיים שער חג המצות פרק א'] דפסח היינו פה סח.

יש לומר הטעם על פי מה דאיתא במדרש (לקוט פרשת שמות ג' כ"ב [רמז קע"ב]) ארבע מצוות היו בידן של ישראל שאין העולם כולו כדאי הוא להן, ואחד מהם שלא נחשדו על לשון הרע וכן שלא שינו את שמם, ובמילתא (פרשת בא פ"ה ב') איתא שלא שינו את לשונם עיין שם, ומבואר דזכותם אלו עמדה להם לישראל שיגאלו ממצרים, שלא דברו לשון הרע ושלא שינו את לשונם ושמו, והיינו שזנהו בדיבורם, ועל כן פסח הוא זמן תיקון הדיבור כי בזכות תיקון הדיבור נגאלו ממצרים.

וזהו הענין שבפסח נתייבנו לאכול מצות לחם עוני, ואמרו חכמינו ז"ל (פסחים סטו:) לחם עוני שעונין עליו דברים הרבה, עונין מלשון וענית ואמרת (תבוא כ"ו ה'), והכונה שעל ידי אכילת מצה נענים מן השמים על כל התפילות שישאר מתפללים לאביהם שבשמים, והיינו שעונין עליו דברים הרבה, שנענים על הרבה תפלות בזכות לחם עוני, דהואיל דפסח הוא זמן תיקון הדיבור, לכן יש בכח הדיבור של תפלה לפעול שיהיו נענים על בקשות ישראל, והיינו לחם עוני שעוניים עליו בזכותו דברים הרבה.

והנה פשוט הכונה לחם עוני פירש רש"י (פרשת ראה ט"ז ג') לחם שמזכיר את העוני שנתענו במצרים עכ"ל. ואכילת מצות לחם עוני הוא מיסודות חג הפסח, וכמו שכתב החתם סופר ז"ל דבזמן שביית המקדש היה קיים היו הרבה מצוות התלוין באכילה, דהיינו אכילת הקרבנות לכהנים ולבעלים, ואכילת תרומה לכהן ומעשר שני בירושלים, והיום לא נשאר לנו אלא מצוה אחת של אכילה דאורייתא והיא אכילת מצה לחם עוני.

(מתוך הספר החדש להורות נתן - דרשות שבת הגדולה חלק ב' - דרשה משנת תשס"ה)

מתוך צוואת רבינו זצוק"ל

י"ל עיי מכוון
"להורות נתן"
המחבר הראשית בישראל: הפנת הספר
חנות ראשית: אורייתא רח' ירושלים 22 ב"ב
בארצות רשת מניחין ג'ג'ג'ג'
באירופה: מסורת - מוכר ספרים

"וכל מי שיעזור להדפסת הספרים תהא לו לזכות גדולה בזה ובכא"

"וכל מי שיתן ממון להדפסת הכתבים אהיה לו למליץ יזשר בעוה"ה הכל לפי רצון הבורא"

ניתן לקיים צוואתו הק' ולהשתתף בהדפסת הספרים ולזכות "למלויץ יזשר" ול"זכות גדולה בזה ובכא" וכלשון רבינו הגה"ק ז"ע א"ע בצוואתו הק' על ידי עמדות "גדרים פלוס" - "מכוון להורות נתן"

י"ל עיי מכוון
'מכון להורות נתן' להוצאת והפצת
כתבי רבינו בעל 'להורות נתן' זיע"א
- לקבלת העלון במייל וכן להערות
הצעות - נא לפנות לאימייל
mln0527157594@gmail.com